

“Bu Ağaçlardan Kaç Asa Çıkar”

Mehmet AYCI

Tırnak içerisine aldığımız bu cümle, sonuna soru işareti koymasak da bir soru cümlesidir; bu soru cümlesi ise Ebubekir Eroğlu'nun bir dizesidir. Şöyle bir fotoğraf düşünün; Musa'yla kardeşi yürüyorlar, bir yandan Musa'nın o sonradan yılan olacak ve yalancı tanrıları, yalancı oyuncakları, sahici değil büyüleyici olanı yutan esasına, bir yandan Tur eteklerindeki ağaçlara bakarak soruyor: “Bu ağaçlardan kaç asa çıkar?”

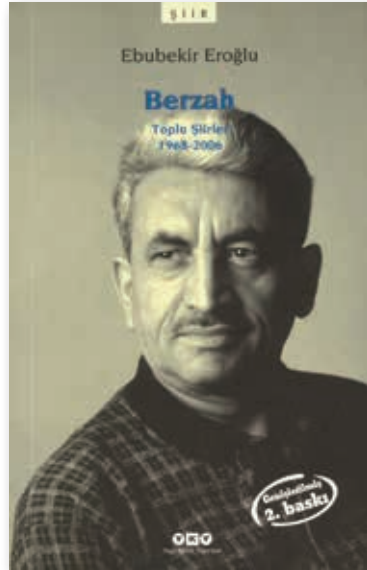
Başka bir fotoğraf: Demir çarık ağa asa, lokmasız ve yamalı hırkalı bir derviş, asası kırıldığında, çevredeki ağaçlara bakarak soruyor: “Bu ağaçlardan kaç asa çıkar?” Yahut bir derviş değil de, iki derviş yürüyorlar, birinin asası yok, diğerine yöneltiyor aynı soruyu...

Artık ihtiyarlamış, bir ayağı çukurda bir Kalenderi şeyhinin torunu, dedesinin işlemeli esasını ilginç bularak ve bunun ağaçtan yapıldığını yeni öğrenmenin heyecanı ve hayretiyle, tekkenin bahçesindeki ağaçları gösterip, şeyh efendiye dede, diyor, “bu ağaçlardan kaç asa çıkar?”

Asacıbaşı Abdullah Efendi'nin kalfası, asa yapılan ağaçları, ülkesindeki ve dünyasındaki bildiği, tahmin ettiği bütün ağaçları düşünerek, yeni kalfa olmanın hazzıyla ve gözükaralığıyla, çığ bir soru olarak kendi kendine mırıldanıyor: “Bu ağaçlardan kaç asa çıkar?”

“Bu ağaçlardan kaç asa çıkar” sorusunun yaşadığımız hayata dair merak ve kaygıyı barındıran bir tarafı da var. Yaptığı işi severek yapmayla, yani “ahlaklı” olmayla da ilgili tarafı var.

Dünyadaki varlık nedenimizle ilgili tarafı ise şu: “Bu ağaçlar” eşittir dünya hayatı ve ev-

Şiir wabetinde 40 yıl: Ebubekir Eroğlu

ren, “asa” eşittir dünya hayatını idame ettirmek için kullanacağımız eşya; “kaç” eşittir bizim eylem toplamımız; “çıkılmak” fiilinin geniş zamanlı hâli ise hem yaratılıştan günümüze insanlığın hayatını imleyen hata sevap defteri hem de kişisel hayatımızda yapıp ettiklerimizin hataya ve sevap dökümünün köklere ve ileriye doğru açık uçluluğu...

Bir önceki cümle karmaşık ve birleşik oldu biliyorum lakin varsa anlatım bozukluğu da yaşadığımız hayatın karmaşıklığına ve birleşikliğine dâhildir. Sadeleştirirsek, “bu ağaçlardan kaç asa çıkar” benzeri tek soru cümlesiyle iktifa etmemiz gerekir.

Cümle soru cümlesi olduğu kadar hüküm cümlesidir de... Asanın ağaçlardan çıktığını, bunun yeni bir şey olmadığını, aynı zamanda yeni bir şey olduğunu, oradaki “kaç” vurgusunun öncesizliği ve sonrasızlığı imlediği kadar önlü ve sonlu olanı da imlediğini ayan beyan görürüz.

Uzun lafın kıyası, Ebubekir Eroğlu’nun kültür adamlığını, yazı adamlığını, şairliğini en iyi tanımlayan yine kendi dizesidir. Bu dizeyle şair eşya ve evren karşısındaki duruşunu, kültür ve medeniyet meselesine bakışını, gelenekçiliğini ve yenilikçiliğini de ifşa etmektedir.

“Bu ağaçlardan kaç asa çıkar?”